

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta managementu v Jindřichově Hradci

Bakalářská práce

Lenka Juričková

2007

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta managementu v Jindřichově Hradci

Bakalářská práce

Lenka Juričková

2007

Vysoká škola ekonomická v Praze
Jarošovská 1117/II, 377 01 Jindřichův Hradec

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

pro akademický rok 2006/2007

Název práce: Metodika a cíle vnitropodnikového účetnictví v konkrétní organizaci.

Zadání práce: Cílem bakalářské práce je analyzovat systém vnitropodnikového účetnictví v konkrétní organizaci. Zjistit rozdíly od obecného pojetí vnitropodnikového účetnictví a navrhnout realizaci případných změn.

Jméno studenta: Lenka Juričková

Ročník: 2.

Obor: MANAGEMENT

Vedoucí práce: Ing. Irena Stejskalová, Ph.D.

Katedra: Katedra managementu podnikatelské sféry

Termín zadání: 23.6.2006

Termín odevzdání: Dle vyhlášky o průběhu státních závěrečných zkoušek v ak. roce 2006/2007

V Jindřichově Hradci 23.6.2006

Ing. Vladimír Příbyl

proděkan pro pedagogickou činnost

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta managementu v Jindřichově Hradci

Katedra managementu podnikatelské sféry

Metodika a cíle vnitropodnikového účetnictví v konkrétní organizaci

Vypracovala:

Lenka Juričková

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Irena Stejskalová, Ph.D.

Jindřichův Hradec, červen 2007

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma
***“Metodika a cíle vnitropodnikového účetnictví
v konkrétní organizaci“***

jsem vypracovala samostatně.

Použitou literaturu a podkladové materiály
uvádím v přiloženém seznamu literatury.

---

podpis studenta

Anotace

Metodika a cíle vnitropodnikového účetnictví v konkrétní organizaci

Cílem bakalářské práce je analyzovat systém vnitropodnikového účetnictví v konkrétní organizaci. Zjistit rozdíly od obecného pojetí vnitropodnikového účetnictví a navrhnout realizaci případných změn.

květen 2007

Poděkování

Za cenné rady, náměty a inspiraci

bych chtěla poděkovat

vedoucí práce **Ing. Ireně Stejskalové, Ph.D.**,

Ing. Jiřímu Houškovi a paní Marii Princové ze

společnosti **MOTOR JIKOV Strojírenská a. s.**

OBSAH

ÚVOD.....	1
1. VYSVĚTLENÍ POJMŮ MANAŽERSKÉ, NÁKLADOVÉ A VNITROPODNIKOVÉ ÚČETNICTVÍ.....	2
2. ORGANIZACE NÁKLADOVÉHO (VNITROPODNIKOVÉHO) ÚČETNICTVÍ.....	4
2.1. JEDNOOKRUHOVÉ ÚČETNICTVÍ	4
2.2. DVOUOKRUHOVÉ ÚČETNICTVÍ.....	4
3. POJETÍ NÁKLADŮ A VÝNOSŮ VE FINANČNÍM A NÁKLADOVÉM ÚČETNICTVÍ.....	5
4. ČLENĚNÍ NÁKLADŮ.....	7
4.1. DRUHOVÉ ČLENĚNÍ NÁKLADŮ.....	7
4.2. ÚČELOVÉ ČLENĚNÍ NÁKLADŮ	7
4.3. KALKULAČNÍ ČLENĚNÍ NÁKLADŮ.....	9
4.4. RELEVANTNÍ A IRELEVANTNÍ NÁKLADY.....	9
5. KALKULACE	11
5.1. PŘEDMĚT KALKULACE.....	11
5.2. STRUKTURA NÁKLADŮ V KALKULACI.....	12
5.3. ZPŮSOBY PŘÍRAZOVÁNÍ NÁKLADŮ PŘEDMĚTU KALKULACE	14
6. KALKULAČNÍ SYSTÉM	17
6.1. PRVKY KALKULAČNÍHO SYSTÉMU	17
6.2. VAZBY KALKULAČNÍHO SYSTÉMU	20
7. ROZPOČTY.....	22
7.1. ROZPOČTOVÝ PROCES	22
7.2. KONTROLA PLNĚNÍ ROZPOČTU.....	23
7.3. ZÁKLADNÍ TYPY SESTAVENÍ ROZPOČTU.....	23
8. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI.....	25
8.1. PŘEDMĚT PODNIKÁNÍ.....	25
8.2. KRÁTKODOBÉ A DLOUHODOBÉ CÍLE ORGANIZACE.....	25
8.3. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA.....	27
9. UPLATŇOVANÝ SYSTÉM NÁKLADOVÉHO ÚČETNICTVÍ	28
9.1. PŘEVODY VÝKONŮ MEZI STŘEDISKY	28
10. KALKULAČNÍ SYSTÉM	30
10.1. PŘEDBĚŽNÁ KALKULACE	30
10.2. HODNOCENÍ PŘEDBĚŽNÉ A VÝSLEDNÉ KALKULACE	31

10.3.	ČLENĚNÍ NÁKLADŮ.....	32
11.	ROZPOČTY.....	33
11.1.	PLÁNY.....	33
11.2.	VÝHLEDY.....	33
11.3.	HODNOCENÍ ROZPOČTŮ.....	33
	ZÁVĚR.....	35
	POUŽITÁ LITERATURA.....	36
	PŘÍLOHY.....	37

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je Vnitropodnikové účetnictví. Vybrala jsem si toto téma proto, že účetnictví je obor, který je pro mě velmi zajímavý a v praxi je jeho znalost pro řízení podniku nepostradatelná. Dosud jsem se zabývala jen finančním účetnictvím, a proto, když se mi naskytla možnost proniknout do tajů vnitropodnikového účetnictví, neváhala jsem ani chvíli.

Obsahem mé práce není jen samotné vnitropodnikové účetnictví, ale i manažerské účetnictví, které má všeobecnější charakter a zabývá se danou problematikou v širších souvislostech.

Cílem práce je odhalit základní myšlenky a teorie využívané v manažerském (vnitropodnikovém) účetnictví, které uvádí odborná literatura. Je ale samozřejmé, že ne vše, co uvádí literatura, je v podnicích skutečně využíváno a prosazováno.

Druhá část bakalářské práce je proto věnována konkrétní organizaci. Zjišťovala jsem, jestli se problematikou manažerského účetnictví zabývají a na jaké úrovni.

Na závěr se pokusím navrhnout změny, popřípadě doporučit nové postupy v řízení, které by podniku pomohly v efektivnějším řízení z pohledu manažerského účetnictví.

1. VYSVĚTLENÍ POJMŮ MANAŽERSKÉ, NÁKLADOVÉ A VNITROPODNIKOVÉ ÚČETNICTVÍ

V úvodu by bylo dobré vymezit pojmy nákladové, manažerské a vnitropodnikové účetnictví, jejich vzájemné vztahy a také vztah k finančnímu účetnictví.

Jedním ze základních rozdílů mezi manažerským a finančním účetnictvím jsou uživatelé, kterým slouží informace v nich obsažené. Informace z manažerského účetnictví jsou určeny interním uživatelům, tj. manažerům, vlastníkům a dalším vedoucím pracovníkům. Informace z finančního účetnictví slouží externím uživatelům, jako jsou například investoři, banka a podobně.

Dalším rozdílem je odlišná časová orientace. Finanční účetnictví zachycuje výsledky, kterých bylo dosaženo v minulosti a vyhodnocuje je jednou ročně. Charakteristickým rysem je zpracování těchto výsledků do předepsané struktury, která umožňuje jejich srovnatelnost v čase a mezi podniky. Manažerské účetnictví usiluje o zachycování informací s minimálním zpožděním, alespoň jednou měsíčně.

Manažerské účetnictví

Dle Fibírové (2004) je manažerské účetnictví systém informací, který umožňuje řídicím pracovníkům ovlivňovat základní faktory ekonomického vývoje podniku, podporovat jeho výkonnost a zlepšovat finanční pozici.¹

Manažerské účetnictví poskytuje informace pro variantní řízení, které jsou využívány především vrcholovým vedením pro jejich řízení a rozhodování. Jsou důležitým podkladem pro řízení účinnosti a efektivnosti v podniku. Úkolem manažerského účetnictví je také poskytovat podklady pro rozhodování o zásadních změnách v činnosti. Dalším charakteristickým rysem je sestavování střednědobých a dlouhodobých rozpočtů.

---

¹ Fibírová, J.: Nákladové účetnictví (Manažerské účetnictví 1). Praha: Vysoká škola ekonomická, 2004, str. 21

Nákladové účetnictví

Nákladové účetnictví můžeme označit jako součást manažerského účetnictví, které obsahuje účetní informace pro rozhodování a pro řízení podnikatelské činnosti. Právě účetní informace určené k řízení jsou obsahem nákladového účetnictví.

Nákladové účetnictví obsahuje informace určené především pro jednoznačné řízení a to po linii útvarů, výkonů a procesů. Zabývá se řízením zejména hospodárnosti a poskytuje podklady pro rozhodování o změnách v objemu a sortimentu výkonu, který je dodáván na trh. Charakteristickým rysem je také sestavování vnitropodnikových rozpočtů a kalkulací.

Vnitropodnikové účetnictví

Vnitropodnikové účetnictví zařadíme spíše pod nákladové účetnictví, protože jeho pozornost je více soustředěna na řízení nákladů.

Formu, organizaci a zaměření vnitropodnikového účetnictví určí účetní jednotka sama; přitom musí zabezpečit pro potřeby finančního účetnictví průkazné podklady:

- o stavu a změně stavu zásob vytvořených vlastní činností,
- pro vyjádření aktivace vlastních výkonů,
- pro ocenění zásob a ostatních výkonů vytvořených vlastní činností.²

Organizace vnitropodnikového účetnictví může mít trojí podobu. Prvním způsobem je organizace v rámci analytických účtů k finančnímu účetnictví. Zde se využívají účty Vnitropodnikové náklady a Vnitropodnikové výnosy, které jsou zařazeny do účtových skupin 59 a 69. Druhou variantou je organizace v samostatném účetním okruhu, pro který si účetní jednotka sama zvolí účty v rámci volných účtových tříd 8 a 9. V tomto případě si účetní jednotka může zvolit i účetní období, pokud toto období bude kratší než kalendářní rok. Poslední možností je kombinace dvou uvedených přístupů.

---

² Český účetní standard pro podnikatele č. 001 (bod 2.5.)

2. ORGANIZACE NÁKLADOVÉHO (VNITROPODNIKOVÉHO) ÚČETNICTVÍ

Organizace nákladového účetnictví³ je plně ponechána na rozhodování účetní jednotky. Podniky si tedy mohou sami zvolit nejen způsob jeho vedení, ale také stanovit si účty a jejich označení. Nákladové účetnictví může být vedeno jednookruhově nebo dvoukruhově, případně kombinací obou systémů.

2.1. Jednookruhové účetnictví

Jednookruhové účetnictví je vedeno v rámci analytických účtů k účtům finančního účetnictví tzn. rozvahy a výkazu zisků a ztrát. Jedná se tedy o analytickou evidenci především k 5. a 6. účtové třídě. Tento způsob je využíván často v malých firmách a všechny informace jsou zpřístupněny externím uživatelům.

2.2. Dvoukruhové účetnictví

Dvoukruhové účetnictví se využívá zejména v zemích anglosaské oblasti. Jeho podstatou je vedení manažerského účetnictví v samostatném účetním okruhu. To znamená, že dochází k oddělení informací finančního účetnictví od informací z nákladového účetnictví, které tak jsou k dispozici jen interním uživatelům. Účetní jednotka si vytváří vlastní účetní okruh v rámci 8. a 9. třídy. Obsahovou náplň účtu si určuje sama a také si volí délku účetního období. Tento způsob je uplatňován především ve větších firmách. Při účtovní se využívá spojovacích účtů. Vytváří se nejčastěji k nákladům, výnosům, zásobám, aktivaci a časovému rozlišení.

Centralizovaná a decentralizovaná forma

Existují dva způsoby vedení dvoukruhového účetnictví, a to centralizovaná a decentralizovaná forma. **Při centralizované formě** je účetnictví vedeno z jednoho centra (tzn. v jedné účtárně). **Při decentralizované formě** si každé středisko vede své účetnictví samostatně. Vzájemný styk mezi středisky je zajištěn prostřednictvím účtu „Střediskové převody“. Ten je součástí účtového rozvrhu každého střediska a v souhrnu za celý rok musí vykazovat nulový zůstatek.

---

³ Stejskalová, I.: Manažerské účetnictví. Praha: Oeconomica, 2005

3. POJETÍ NÁKLADŮ A VÝNOSŮ VE FINANČNÍM A NÁKLADOVÉM ÚČETNICTVÍ⁴

Nákladové účetnictví se od finančního liší především výrazně větší potřebou informací o nákladech. Tato odlišnost způsobuje rozdílné vymezení nákladů a výnosů v obou účetních subsystémech.

Pojetí nákladů ve finančním účetnictví

Náklady ve finančním účetnictví jsou chápány jako úbytek ekonomického prospěchu, který se projevuje jako úbytek na straně aktiv nebo přírůstek na straně pasiv, tzn. zvýšení dluhů. Představují také snížení vlastního kapitálu.

Charakteristickým rysem je určitá volnost nákladů k předmětu činnosti neboli výkonům. Zahrnují například také dary, náklady na reprezentaci, daň z příjmu, odměny orgánům společnosti a další.

Pojetí nákladů v nákladovém účetnictví

V nákladovém účetnictví jsou náklady popisovány jako hodnotově vyjádřené ekonomické zdroje spotřebované za určitým účelem. Tyto náklady nemusí mít vždy podobu peněžního výdaje, např. kalkulační nájemné, kalkulační odpisy, kalkulační úroky.

Charakteristickým rysem je relativně těsný vztah k výkonům (výrobkům, pracím, službám), které tvoří předmět činnosti podniku a účelnost vynakládání nákladů. Velmi je také zdůrazňována racionalita a hospodárnost.

Pojetí výnosů ve finančním účetnictví

Výnosy jsou ve finančním účetnictví chápány jako přírůstek ekonomického prospěchu, který se projevuje zvýšením peněz nebo jiných složek majetku. Dochází také ke zvýšení vlastního kapitálu.

Jejich základními charakteristikami je peněžní vyjádření a volnost k nákladům.

---

⁴ Stejskalová, I.: Manažerské účetnictví. Praha: Oeconomica, 2005

Pojetí výnosů v nákladovém účetnictví

V nákladovém účetnictví výnosy můžeme rozdělit na externí a interní.

Externí výnosy vznikají při prodeji výkonů na trhu a mají vazbu na tržní cenu.

Interní výnosy představují vnitřní uznání racionality vynaložených nákladů. Pro měření přínosu jednotlivých výkonů je důležité určit vnitřní kritéria. Interní výnosy se řídí pomocí kalkulací, rozpočtů a vnitropodnikových cen.

4. ČLENĚNÍ NÁKLADŮ

Členění nákladů je podstatným předpokladem pro jejich účinné řízení. Existuje mnoho způsobů, jak náklady rozčlenit.

4.1. Druhové členění nákladů

Jedním ze způsobů členění nákladů je druhové členění. Výchozími nákladovými druhy jsou spotřeba materiálu a energie, spotřeba externích prací a služeb, mzdové a ostatní osobní náklady, odpisy a finanční náklady. Při tomto způsobu členění se náklady dělí na:

- prvotní – hned při vstupu do podniku se stávají předmětem zobrazení,
- externí – vznikají spotřebou výrobků, materiálu, subdodávek, prací či služeb od jiných subjektů,
- jednoduché – posuzováno z hlediska možnosti jejich podrobnějšího rozčlenění v podniku.

Významem druhového členění je získání informací pro řízení zásob, jednání s dodavateli. Mělo by nám poskytnout odpovědi na otázky, od koho, kdy a jak musí podnik zajistit materiál, energii a ostatní služby. Druhové členění nevyjadřuje příčinu vynaložení nákladů, tzn. vztah nákladů k výkonům. Právě toto je jedním z důvodů, proč se druhové členění nejvíce používá při vykazování nákladů ve výkazu zisků a ztrát neboli výsledovce. Jinak je ale potřeba ho kombinovat s účelovým členěním.

4.2. Účelové členění nákladů

Účelové členění nákladů má v podniku zjistit, jak je hospodařeno s náklady tzn., zda se s nimi plýtvá či zda se spoří. Při tomto členění jsou náklady spojeny s výkony a činnostmi. Náklady zde členíme z různých hledisek:⁵

Z hlediska řízení hospodárnosti:

- technologické
- na obsluhu a řízení

---

⁵ Stejskalová, I.: Manažerské účetnictví. Praha: Oeconomica, 2005

Z hlediska proporcionality a ekonomické racionality:

- jednicové
- režijní

Z hlediska změny objemu a sortimentu výkonů:

- variabilní
- fixní

Náklady z hlediska řízení hospodárnosti:

Technologické náklady jsou vyvolané technologií dané činnosti nebo operace. Jsou vynaložené na tvorbu výkonů a ve vztahu k nim lze také hodnotit. Jejich příkladem může být spotřeba materiálu.

Náklady na obsluhu a řízení jsou náklady vynakládány za účelem vytvoření, zajištění a udržení podmínek činnosti. Tyto náklady nemají vztah k vytváření konkrétních výkonů, ale k celkovému zajištění činnosti. Jako příklady mohou být uvedeny náklady na topení, osvětlení, plat mistra.

Náklady z hlediska proporcionality a ekonomické racionality:

Jednicové náklady souvisí přímo s jednotkou dílčího výkonu. Jsou stanoveny normy spotřeby, pomocí kterých lze poměrně snadno určit nákladový úkol. Tyto normy udávají výši nákladů na dílčí část technologického procesu. Jednicové náklady jsou řízeny prostřednictvím kalkulací.

Režijní náklady nemají vztah k vytváření konkrétní jednotky výkonu, ale k technologickému procesu jako celku. Jejich výše tedy není závislá na počtu provedených výkonů. Jedná se například o mzdu mistra. Kontrola těchto nákladů je tedy obtížnější. Nástrojem řízení režijních nákladů jsou rozpočty.

Náklady z hlediska změny objemu a sortimentu výkonů:

Variabilní náklady jsou náklady, které jsou vyvolané jednotkou výkonu. Výše těchto nákladů roste přímo úměrně počtu provedených výkonů. Jinak řečeno, když se zvýší množství produkovaných výkonů o jednotku, zvýší se také celkové variabilní náklady. S rostoucím množstvím výkonů se ale náklady na jednotku nemění.

Variabilní náklady lze dále dělit na proporcionální, nadproporcionální a podproporcionální. V praxi jsou nejdůležitější náklady proporcionální.

Fixní náklady jsou náklady, které jsou při určitém rozsahu prováděných výkonů nebo činností podniku stejné. To znamená, že když se zvýší množství produkovaných výkonů o jednotku, fixní náklady se nemění. S rostoucím množstvím produkovaných výkonů ale náklady na jednotku klesají.

Z hlediska času o fixních nákladech platí, že čím kratší období, tím vyšší je podíl fixních nákladů na jednotku výkonu. V dlouhém období se fixní náklady stávají variabilními.

4.3. Kalkulační členění nákladů

Pro kalkulační členění nákladů je důležitý účel přiřazení nákladů konkrétnímu výkonu. Z hlediska příčinných vazeb nákladů k výkonu a z hlediska způsobu přiřazení nákladů k výkonům rozlišujeme dvě základní skupiny nákladů:

- přímé
  - je možné je přímo přiřadit konkrétnímu druhu výkonu,
  - zahrnují náklady jednicové a také část nákladů režijních,
- nepřímé
  - tyto náklady nesouvisí jen s jedním druhem výkonu, ale zajišťují činnost podnikových útvarů v širších souvislostech.

4.4. Relevantní a irelevantní náklady

Dle Krále (2002) je pro ostatní členění nákladů, která tvoří informační podklad rozhodování o budoucnosti, typické, že vychází nikoli z reálných, ale z

odhadovaných nákladů zvažovaných variant.⁶ Je tedy možné náklady dělit podle odpovědi na otázku, které náklady budou uskutečněnou variantou ovlivněny a které ne, a to na náklady:

- relevantní – tyto náklady jsou pro dané rozhodnutí důležité, protože při uskutečnění různých variant rozhodnutí se budou měnit,
- irelevantní – tyto náklady jsou z hlediska daného rozhodnutí nedůležité, protože změna varianty rozhodnutí neovlivňuje jejich výši.

---

⁶ Král, B.: Manažerské účetnictví. Praha: Management Press, 2002

5. KALKULACE

Kalkulacemi předběžně stanovujeme nebo následně zjišťujeme náklady nebo cenu na kalkulační jednici, kterou produkuje účetní jednotka. Jsou jimi zejména výrobky nebo služby. Kalkulační jednicí rozumíme produkt určený ve fyzických jednotkách, tj. v kusech, kg, tunách a podobně.

K stanovení nákladů na kalkulační jednici slouží několik metod. **Metodou kalkulace** se rozumí způsob stanovení přepokládané výše, resp. následného zjištění skutečné výše hodnotové veličiny na konkrétní výkon.⁷ Obecně je závislá na:

- vymezení předmětu kalkulace,
- struktury nákladů, ve které se zjišťují nebo stanovují náklady na kalkulační jednici,
- způsobu přiřazování nákladů předmětu kalkulace.

5.1. Předmět kalkulace

Obecně mohou být předmětem kalkulace všechny druhy dílčích i finálních výkonů, které podnik vyrábí nebo vytváří.

Předmět kalkulace je vymezen kalkulační jednicí nebo kalkulačním množstvím. **Kalkulační jednicí** rozumíme konkrétní výkon, na který se stanovují nebo zjišťují náklady, popřípadě další hodnotové veličiny. Je vymezen měrnou jednotkou a druhem. **Kalkulovaným množstvím** rozumíme konkrétní počet kalkulačních jednic, pro které se stanovují nebo zjišťují celkové náklady.

---

⁷ Král, B.: Manažerské účetnictví. Praha: Management Press, 2006, str. 120

5.2. Struktura nákladů v kalkulaci

Struktura nákladů v kalkulaci je vyjádřena v tzv. kalkulačním vzorci. Struktura typového kalkulačního vzorce je následující⁸:

1. Přímý materiál
2. Přímé mzdy
3. Ostatní přímě náklady
4. Výrobní (provozní) režie

Vlastní náklady výroby (provozu)

5. Správní režie

Vlastní náklady výkonu

6. Odbytové náklady

Úplné vlastní náklady výkonu

7. Zisk (ztráta)

Cena výkonu (základní)

Kalkulační vzorce orientované na řízení a rozhodování

V současné praxi se uplatňují spíše kalkulační vzorce orientované na řízení a rozhodování. Důvodem je odlišné vyjádření vztahu nákladů výkonu k ceně a také variantně strukturované náklady výkonu. Využívají se následující kalkulační vzorce:

- retrogradní kalkulační vzorec,
- kalkulace variabilních nákladů,
- kalkulace plných nákladů.

---

⁸ Král, B.: Manažerské účetnictví. Praha: Management Press, 2002

Retrográdní kalkulační vzorec

Cílem retrográdního kalkulačního vzorce je stanovit přínos (marži, zisk). Vzájemný vztah kalkulace nákladů a dosažené ceny není součtový, ale rozdílový. Od ceny výkonu jsou odečítány náklady, které jsou postupně z ceny uhrazovány. Výsledkem je kalkulovaný zisk nebo jinak vyjádřený přínos výkonu k zisku.

Obecná podoba retrográdní kalkulace⁹:

Prodejní cena

- kalkulované náklady výkonu

= **zisk** (nebo jinak vyjádřený přínos) výkonu

Kalkulace variabilních nákladů

Kalkulace variabilních nákladů zvyšuje vypovídací schopnost kalkulace výkonů a umožňuje rychle reagovat na měnící se podmínky trhu. Pro členění kalkulačních položek je důležitá příčina vzniku nákladů, to znamená, oddělení nákladů variabilních a fixních.

Tato kalkulace je vhodnou metodou pro rozhodování o struktuře sortimentu, posouzení přínosu výkonu k tvorbě zisku.

Kalkulace plných nákladů

Kalkulace plných nákladů přiřazuje konkrétnímu výkonu náklady, které byly vynaloženy v souvislosti s jeho vytvořením a to nejen variabilní náklady, ale fixní. Její vypovídací schopnosti jsou tedy jen statické.

Její hlavním nedostatkem je nemožnost určení vztahu k jedné variantě činnosti dané konkrétním množstvím a strukturou výkonů.

---

⁹ Fibírová, J.: Nákladové účetnictví (Manažerské účetnictví 1). Praha: Vysoká škola ekonomická, 2004, str. 182

5.3. Způsoby přiřazování nákladů předmětu kalkulace

U způsobů přiřazování nákladů je důležité členění nákladů na přímé a nepřímé.

Přiřadit přímé náklady na kalkulační jednici je relativně jednoduché. Provádí se pomocí dělení celkových přímých nákladů konkrétním množstvím produkovaných výkonů, tedy kalkulovaným množstvím.

Přiřazení nepřímých neboli společných nákladů už je složitější. Je proto možno využít několik metod kalkulace.

Metody kalkulace

V současné době se používají zejména tyto metody přiřazování nákladů¹⁰:

- kalkulace dělením
  - prostá
  - s poměrovými čísly
- kalkulace přiřázková
  - sumační
  - diferencovaná

Král (2002) uvádí u kalkulace dělením ještě stupňovitou metodu¹¹.

Společným cílem těchto metod je nalézt nejužší příčinný vztah mezi kalkulovanými náklady a výkony.¹²

Při metodě **kalkulace dělením** se náklady přiřazují výkonům ve vztahu k množství různě vyjádřených kalkulačních jednic.

Prostá kalkulace dělením se použije v případě, že podnik vyrábí například jen jeden druh výrobku.

Kalkulace dělením pomocí poměrových čísel se využívá také při výrobě jednoho druhu výrobku, ale v různém velikostním, váhovém nebo jiném odlišení. Tato metoda

---

¹⁰ Stejskalová, I.: Manažerské účetnictví. Praha: Oeconomica, 2005

¹¹ Král, B.: Manažerské účetnictví. Praha: Management Press, 2002

¹² Fibířová, J.: Nákladové účetnictví (Manažerské účetnictví 1). Praha: Vysoká škola ekonomická, 2004, str. 165

přirazuje společné (nepřímé) náklady výkonům podle jejich vztahu k tzv. přepočtené jednici, která vyjadřuje rozdílnou nákladovou náročnost konkrétních výkonů na společné náklady.

U **přirážkové metody** se při přičítání nákladů výkonům využívají hodnotově (peněžně) nebo naturálně vyjádřené rozvrhové základny.

Zjištění **peněžní rozvrhové základny** je snadné, vychází totiž z údajů v účetnictví. Podléhá ale častým změnám, a to kvůli změně cen. V tomto případě se přirážka počítá v procentech. Příkladem mohou být přímé mzdy nebo přímý materiál.

Vztah pro výpočet:

- výpočet procenta přirážky režijních nákladů:

$$\frac{\text{nepřímé režijní náklady}}{\text{rozvrhová základna (Kč)}} * 100$$

Zjišťování **naturální rozvrhové základy** je složitější. Její výhodou ale je, že nepodléhá cenovým vlivům. Přirážka je vyjádřena v peněžních jednotkách na jednotku základny. Jako příklad lze uvést hodiny práce, strojové hodiny a další.

Vztah pro výpočet:

- výpočet sazby nepřímých nákladů:

$$\frac{\text{nepřímé režijní náklady}}{\text{rozvrhová základna (natur. jednotky)}}$$

Alokační fáze¹³

Ve složitěji strukturovaných podnicích je třeba řešit nejen otázku přiřazení společných nákladů, ale také otázku alokace nákladů mezi jednotlivé útvary.

Přiřazování nákladů neboli alokace probíhá ve třech fázích.

V první fázi dochází k přiřazení přímých nákladů objektu alokace, který příčinně vyvolal jejich vznik.

---

¹³ Král, B.: Manažerské účetnictví. Praha: Management Press, 2002

V druhé fázi se usiluje o vyjádření vztahu mezi dílčími objekty alokace a objektem, který vyvolal jejich vznik, to znamená, že dochází k přerozdělení nákladů z jednoho objektu na druhý. Toto přerozdělení může probíhat dvěma způsoby:

- *zúčtování druhotných nákladů mezi středisky* – tzn., že předání konkrétního výkonu (ve vnitropodnikových cenách) mezi středisky je pro dodavatelské středisko druhotným výnosem a pro odběratelské středisko druhotným nákladem.
- *přerozdělení mezi středisky pomocí metod přiřazení nepřímých nákladů* – použije se v případě, že poskytované výkony mezi středisky nelze konkrétně vymezit či měřit.

V třetí fázi se usiluje o vyjádření podílu nepřímých nákladů připadajících na druh vyráběného nebo prováděného výkonu.

6. KALKULAČNÍ SYSTÉM

Význam a využití kalkulací je velmi mnohostranné, projevuje se v celé řadě úloh, pro které manažerské účetnictví poskytuje podklady.

Kalkulace se využívají zejména¹⁴:

- při **řízení hospodárnosti** – umožňují porovnávat skutečné a předem stanovené náklady;
- při **tvorbě vnitropodnikových cen** – na jejich základě se oceňují druhotné náklady a výnosy středisek;
- při **návrrhu cen externím odběratelům** – je významným podkladem pro posouzení tržní ceny;
- při **sestavování plánů a rozpočtů** – kalkulace poskytují základní vstupní informace pro jejich sestavení;
- při **rozhodování o objemu a struktuře výkonů**;
- při **rozhodování o způsobu provádění výkonů** – podnik může výkony provádět různými způsoby – v rámci vlastní činnosti nebo nákupem od externích dodavatelů; významným kritériem při rozhodování mezi těmito variantami jsou právě náklady;
- při **ocenění aktiv vytvořených vlastní činností** – kalkulace slouží především pro ocenění nedokončené výroby, polotovarů, hotových výrobků, ale také dlouhodobých aktiv.

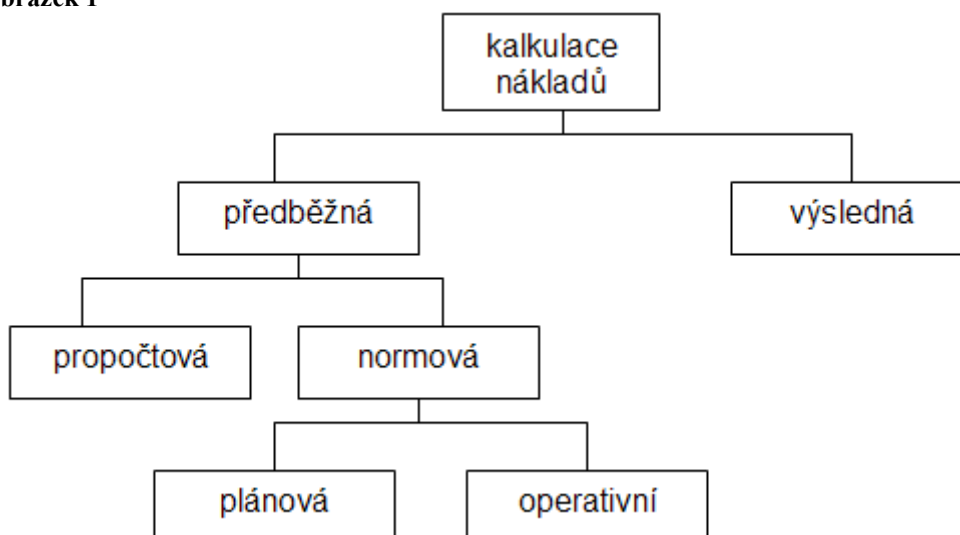
6.1. Prvky kalkulačního systému

Všechny uvedené způsoby využití kalkulací a s nimi spojené úlohy samozřejmě nemůže plnit jedna kalkulace. Proto existuje celý systém druhů kalkulací a vztahů mezi nimi, které vytváří tzv. kalkulační systém.

---

¹⁴ Fibířová, J.: Nákladové účetnictví (Manažerské účetnictví 1). Praha: Vysoká škola ekonomická, 2004

Obrázek 1¹⁵

Jednotlivé prvky kalkulačního systému se od sebe liší nejen obsahem a strukturou, ale také časovým horizontem, ke kterému se vztahují.

Předběžná kalkulace

V předběžné kalkulaci jsou uvedeny předpokládané náklady na kalkulační jednici. Sestavuje se před zahájením výroby. Podkladem pro její sestavení jsou technickohospodářské normy spotřeby přímých nákladů a rozpočty nepřímých nákladů.

Výsledná kalkulace

Výsledná kalkulace se sestavuje až po provedení výkonu. Obsahuje skutečné náklady vynaložené na kalkulační jednici. Jejím smyslem je porovnání nákladů skutečných s náklady předem stanovenými v předběžné kalkulaci. Podkladem jsou údaje zjištěné z nákladového účetnictví.

Propočtová kalkulace

Propočtová kalkulace se sestavuje většinou v etapě výzkumu a vývoje nového výkonu, zpravidla současně s jeho technickým upřesněním. V této době ještě nejsou k dispozici spotřební a výkonové normy. Proto je třeba sestavit kalkulaci na základě

---

¹⁵ Fibírová, J.: Nákladové účetnictví (Manažerské účetnictví 1). Praha: Vysoká škola ekonomická, 2004, str. 201

informací o nákladech vlastních a cizích podobných výrobků, o jejich technicko-ekonomických parametrech, cenách apod., na základě normativů obecnější platnosti také z odhadů vyplývajících z vlastností výkonu a způsobu jeho výroby.

V hromadné a sériové výrobě je jejím hlavním úkolem vytvářet předpoklady pro předběžné posouzení efektivnosti nového výkonu tzn., jestli nám nový výrobek zajistí požadovanou výnosnost. Je tedy základním informačním podkladem pro rozhodování o zařazení či nezařazení nového výkonu do činnosti podniku.

V zakázkově orientovaném typu činnosti podniku je tradičním cílem propočtové kalkulace vyjádřit nákladovou náročnost individuálního výkonu v daných podmínkách. Dává také podklady pro zpracování cenové nabídky.

Plánová kalkulace

Plánová kalkulace má využití především v hromadné a velkosériové výrobě. A to proto, že její zpracování má význam pro výkony, jejichž produkce se pravidelně opakuje. Pro sestavení plánové kalkulace se využívají spotřební a výkonové normy. Vychází se tedy z existujících podmínek daných konstrukčními vlastnostmi výkonu, technologií a organizací výroby. Dále se však normy upravují o uvažované inovace a změny, které ovlivní výši nákladů.

Operativní kalkulace

Operativní kalkulace vyjadřuje předem stanovené náklady, které odpovídají konkrétním konstrukčním a technologickým podmínkám, v nichž se výrobní proces uskutečňuje. Sestavují se zejména v oblasti přímých jednicových nákladů jako nástroj jejich řízení. Operativní kalkulace se využívá především při zadávání nákladového úkolu výrobním útvarům a při kontrole jejich plnění. Má tedy klíčový význam při řízení hospodárnosti ve vynakládání nákladů útvarů výroby.

6.2. Vazby kalkulačního systému¹⁶

Kalkulační systém tvoří jednotlivé druhy kalkulací, mezi nimiž existuje celá řada vazeb. Slouží jednak jako nástroj řízení hospodárnosti a také jako nástroj řízení ekonomické efektivnosti prováděných výkonů. Z tohoto hlediska lze rozlišit kalkulační systém v širším a užším pojetí.

Kalkulační systém v užším pojetí

Cílem kalkulačního systému v užším pojetí je řízení hospodárnosti, a to především ve vynakládání jednicových nákladů a případně ostatních variabilních nákladů. Jeho základním smyslem je působit na snižování jednicových a variabilních nákladů výkonu.

Je vhodné tento proces rozdělit do dvou linií (neboli subsystémů):

- **subsystém zaměřený na řízení nákladů konkrétních výkonů**
  - je určený především pro zajišťování výroby po dobu přípravy a zhotovování,
  - obsahuje v časové návaznosti kalkulaci propočtovou, operativní a výslednou,
  - na základě porovnání operativní a výsledné kalkulace probíhá kontrola hospodárnosti.
- **subsystém orientující se na periodické ukládání nákladového úkolu za určitý časový interval a probíhá na ose:**
  - základní kalkulace – plánová kalkulace – výsledná kalkulace.

Kalkulační systém v širším pojetí

K zajištění odpovídajících informací se do kalkulačního systému v širším pojetí zahrnuje celý systém kalkulací nákladů, kalkulace ceny, marže a zisku.

---

¹⁶ Král, B.: Manažerské účetnictví. Praha: Management Press, 2002

V delším časovém horizontu slouží také:

- k hodnocení přiměřenosti zisku, který byl u výrobku při dané ceně a při dané výši dosažen,
- k hodnocení přiměřenosti výrobních nákladů při dané ceně a při požadované úrovni zisku.

7. ROZPOČTY

Rozpočty jsou velmi úzce spojeny s plánováním, které stanovuje směr a cíle organizace pomocí věcného vymezení úkolů na základě ekonomických a hodnotových (peněžních) ukazatelů.¹⁷

Úkolem rozpočtu je stanovení hodnotových ukazatelů na budoucí období v peněžních jednotkách. Vždy se váže k určitému časovému období a má stanovený objem a strukturu činností. Rozpočet sestavujeme buď pro podnik jako celek nebo pro konkrétní hierarchicky nižší úroveň řízení, tzn. středisko.

Zastřešením rozpočtů je tzv. **podnikový rozpočet**, který kvantifikuje očekávaný budoucí výsledek hospodaření, změnu cash flow a finanční pozice. Tvoří ho rozpočtová výsledovka, rozpočet cash flow a rozpočtová rozvaha.¹⁸

Předmětem zájmu nákladového účetnictví je sestavování především krátkodobě orientovaných rozpočtů. Ty lze chápat jako systém s konkrétně vymezenou strukturou a řadou vzájemných vazeb. Při jejich sestavení se řeší dva problémy. Prvním je sestavení podnikového rozpočtu, který je nástrojem uskutečnění podnikových cílů. Druhým problémem je rozdělení cílů podnikového rozpočtu na dílčí cíle a úkoly a jejich delegování na střediska.

7.1. Rozpočtový proces

V rámci přípravy rozpočtu je nutné rozhodnout o jeho struktuře a podobě. Při rozhodování o jeho struktuře je vhodné vycházet z obecných pravidel, která říkají, že nejdůležitější je tzv. „hlavní rozpočet“.

Ve fázi přípravy je potřeba věnovat pozornost sběru a analýze informací, jejichž charakter závisí na konkrétní organizaci. Často se můžeme setkat s různými faktory a vlivy, které omezují rozpočet v konkrétních položkách.

---

¹⁷ Stejskalová, I. a kol.: Využití účetnictví v řízení neziskových organizací (se zvláštním zřetelem na tvorbu a využití rozpočtu v řízení). Praha: ASPI, a. s., 2006

¹⁸ Fibířová, J.: Nákladové účetnictví (Manažerské účetnictví 1). Praha: Vysoká škola ekonomická, 2004

Důležitým předpokladem kvalitního rozpočtu je také zavedení vhodných postupů jeho sestavení. Základním pravidlem je pověření sestavením rozpočtu pracovníky controllingu. Ti pomáhají řídicím pracovníkům středisek s přípravou jejich rozpočtů, poskytují jim poradenství a administrativní služby.

Součástí útvarových rozpočtů je rozpočet střediskových nákladů a výnosů. **Rozpočet výnosů** vychází z prodeje konkrétních výkonů a jejich předem stanovených prodejních cen. **Rozpočty nákladů** jsou trojího typu¹⁹:

- *rozpočet jednicových nákladů* – je odvozený z plánů výroby a využívá informace z norem,
- *rozpočet ostatních přímých nákladů výkonu* – je odvozen především z informací rozpočtů některých strategicky orientovaných a servisních činností,
- *rozpočet režijních nákladů* – velmi problematická složka útvarového rozpočtu, odděleně se rozpočtuje jejich fixní a variabilní složka.

7.2. Kontrola plnění rozpočtu

Schválením rozpočtu celý rozpočtový proces nekončí. K porovnání skutečného vývoje nákladů s jejich rozpočtovou výší by mělo docházet v pravidelných intervalech, nejlépe měsíčních. Toto porovnání je předkládáno nejpozději v prvním týdnu následujícího měsíce v podobě přehledného výkazu.

Odchytky mezi skutečností a rozpočtem mohou být způsobeny dvěma základními příčinami. Buď nereálně stanoveným úkolem rozpočtu, nebo odlišným vývojem podmínek daném období než jak stanovil rozpočet.

7.3. Základní typy sestavení rozpočtu

V obecné rovině se rozlišují dvě základní formy rozpočtu:

- *pevný rozpočet*
- *variantní rozpočet*

---

¹⁹ Fibířová, J.: Nákladové účetnictví (Manažerské účetnictví 1). Praha: Vysoká škola ekonomická, 2004

Pevný rozpočet se sestavuje pro předpokládanou výši vstupů. Tento rozpočet se neupravuje, ani při zjištění rozdílů při kontrole rozpočtu na konci sledovaného období.

Variantní rozpočet mění předem stanovené hodnotové veličiny v závislosti na změnách skutečného objemu a struktury výkonů.

8. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI

Praktickou část své bakalářské práce budu vykonávat ve firmě MOTOR JIKOV Strojírenská a. s. Vznikla k 1. 10. 2004 sloučením společností UNI CZ a. s. Soběslav a ADACO a. s. Jindřichův Hradec. Společnost patří do skupiny MOTOR JIKOV GROUP, která zahrnuje čtyři jihočeské strojírenské a slévárenské akciové společnosti. Skupina zaměstnává přibližně 1100 pracovníků a její obrat za rok 2004 činil 1,3 mld. Kč. Z celkového počtu pracovníků zaměstnává MOTOR JIKOV Strojírenská a. s. cca 430 zaměstnanců.

8.1. Předmět podnikání

Podnikatelská činnost firmy se soustředí do oblasti výroby a prodeje komponentů nastavitelných pedálových systémů automobilů, komponentů motorových golfových vozidel a obdobných užitkových vozidel, komponentů pro automatické pračky, komponentů vzduchových brzdových soustav, komponentů pro hydraulické a filtrační systémy, komponentů textilních, tiskařských, dřevoobráběcích a obráběcích strojů.

Dále se zaměřuje na oblast výroby pneumaticko hydraulického nýtovacího náradí.

Charakter výrobního procesu označíme za heterogenní. Protože výrobní proces je rozdělen do více fází, můžeme říci, že se jedná o členitý výrobní proces. Firma MOTOR JIKOV Strojírenská a. s. uskutečňuje malosériovou výrobu, výkony jsou tedy vztaheny k velikosti série.

MOTOR JIKOV Strojírenská a. s. podporuje také společenské a kulturní akce a sportovní aktivity. Řadí se mezi největší a nejdůležitější firmy v regionu. Společnost lze rozdělit na čtyři divize: divize Auto, divize Vzduchová soustava, divize TXT a divize Zakázková výroba.

8.2. Krátkodobé a dlouhodobé cíle organizace

Organizace má konkrétně stanovené krátkodobé a dlouhodobé cíle.

Podnik si vytyčil deset hlavních oblastí, v kterých přesně definuje své cíle. Jedná se tedy o cíle obchodní, ekonomické, personální, cíle v oblasti jakosti, ochrany životního

prostředí a ekologie, bezpečnosti práce, investic, nákupu a zásob, Public Relations a v oblasti služeb.

Krátkodobé cíle

Stanovení krátkodobých cílů v oblasti ochrany životního prostředí a ekologie, Public Relations a služeb nespadá do kompetencí ředitelů divizí. Tyto cíle jsou řešeny na úrovni MOTOR JIKOV GROUP.

Cíle z ostatních oblastí jsou už stanovovány na úrovni jednotlivých divizí.

Pro rok 2007 si společnost MOTOR JIKOV Strojírenská a. s. stanovila například tyto cíle:

- rozšířit sortiment výroby v oblasti náhradních dílů
- aktivně vyhledávat nový výrobní program
- dosáhnout plánovaných ekonomických ukazatelů
- úspěšně zvládnout kontrolní audit dle Evropských norem ISO 9001:2000
- provádět pravidelná školení v oblasti bezpečnosti práce
- zabezpečit a stabilizovat potřebné lidské zdroje
- snížit úroveň zásob na požadované množství

Dlouhodobé cíle

Do kompetencí ředitelů divizí nespadá stanovení dlouhodobých cílů pouze v oblasti Public Relations.

V ostatních oblastech mají do roku 2010 stanovené například tyto cíle:

- získat další výrobní program a zvýšit celkové tržby
- udržet a rozvíjet spolupráci se stávajícími firmami
- zkvalitnit systém řízení jakosti
- provádět pravidelné preventivní audity pomocí externí firmy
- obnova strojního parku
- zdokonalit motivační program
- zkvalitnit servis IT
- úspěšně implementovat nový informační systém

8.3. Organizační struktura

Ve firmě je využíván centralizovaný způsob řízení. To znamená, že organizační schéma (viz Příloha č. 1 – organizační struktura), způsob vedení organizace a výstupy z manažerského účetnictví jsou metodicky řízeny mateřskou společností.

Společnost MOTOR JIKOV Strojírenská a. s. se skládá ze sedmi divizí. Každá z výrobních divizí má svého ředitele. Divize se dále dělí na oddělení. Ta jsou určena buď podle lokalit, nebo charakteru prováděných výkonů. Všechna oddělení jsou ještě dále rozčleněna na jednotlivá střediska. V čele celé společnosti stojí předseda představenstva, který ji řídí. Jemu podléhají ředitelé divizí a průřezoví ředitelé.

Ředitel divize odpovídá za celou výrobní divizi. Ve společnosti MOTOR JIKOV Strojírenská a. s. je pět divizí a tím pádem i pět výrobních ředitelů. Pod jednotlivé divize vždy patří tato oddělení: nákup, prodej, expedice, sklady, výroba, technologie, konstrukce, výdejna a údržba (především strojů). Každé z nich má vždy svého vedoucího pracovníka, který zabezpečuje jejich činnost.

Pro celou skupinu firem MOTOR JIKOV GROUP existují průřezoví ředitelé, kteří řídí vybranou oblast ve všech firmách. Jedná se o tyto oblasti:

- **ekonomika a IT** – ředitel této oblasti řídí účtárny a IT. Jednotlivé účtárny pak řídí vedoucí účetní, která navrhuje všechny účetní postupy a zodpovídá za účetnictví společnosti.
- **finance** – řízení financí v celé skupině,
- **služby** – ředitel řídí služby ve skupině, jedná se o kotelny, bezpečnostní techniku, ostrahu, úklid, správu nemovitostí...,
- **investice** – ředitel této oblasti plánuje investice pro celou skupinu a to ve spolupráci s divizními řediteli.
- **strategický nákup** – hledání nejvhodnějších dodavatelů pro celou skupinu,
- **personalistika** – ředitel řídí personalisty v jednotlivých společnostech, stará se o nové pracovníky, zajišťuje veškerá školení a vzdělávání a také se zabývá dotacemi z EU.
- **obchod** – vyhledávání nových obchodních příležitostí pro celou skupinu,
- **jakost** – řediteli podléhají pracovníci jakosti v jednotlivých firmách, dochází především k sledování vnitřní a dodavatelské zmetkovosti.

9. UPLATŇOVANÝ SYSTÉM NÁKLADOVÉHO ÚČETNICTVÍ

Podnik využívá dvouokruhový centralizovaný systém jako systém manažerského účetnictví. To znamená, že pro účtování mezi středisky je vytvořen samostatný účetní okruh v rámci 8 a 9 třídy (viz Příloha č. 2 – účtová osnova tř. 8 a 9).

Přiřazování nákladů jednotlivým zakázkám je různé u přímých nákladů a u režijních. Přímé náklady vynaložené na určitou zakázku, tj. například materiál, mzdy, kooperace, ty se přiřazují k zakázce automaticky, a to vydáním do výrobního příkazu. O přiřazení režijních nákladů určitému středisku rozhoduje pracovník, který službu objednává a zároveň to musí schválit vedoucí střediska, kterému byly náklady přiřazeny.

9.1. Převody výkonů mezi středisky

V podniku dochází k převodu výkonů mezi středisky. Používají několik způsobů přeúčtování.

Prvním způsobem je **forma kooperace**. To znamená, že středisko A vyrobí nějaký výrobek a středisko B se na jeho výrobě podílí pouze několika operacemi. Veškeré náklady a výnosy třídy 5 a 6 nese středisko A. Středisko B pomocí sestavy v systému sleduje počet hodin, které odvedlo pro středisko A. Tyto hodiny mu pak při měsíční uzávěrce vyúčtuje a to ve výši:

$$\text{počet hodin} * \text{smluvená cena za 1 hodinu}$$

Touto operací dojde na střediscích k těmto účetním operacím:

- středisko A bude mít náklady na účtech tř. 8 a závazek na účtech tř. 7
- středisko B bude mít výnosy na účtech tř. 9 a pohledávku na účtech tř. 7

Druhým případem, který může nastat, je, že středisko A vyrobí polotovár, ukončí výrobní proces a převede jej na svůj sklad. Tento polotovár pak vstupuje do dalšího výrobního procesu a to na středisko B. Pro tyto případy je stanovena vnitropodniková prodejní cena, za kterou koupí středisko B polotovár od střediska A.

Účetně na střediscích dojde k následujícím operacím:

- na středisku A dojde k vyskladnění, tzn. snížení zásob a změny stavu, a také k vnitropodnikové fakturaci, kde na účtu třídy 9 je tržba a na účtu třídy 8 je vnitropodniková pohledávka. Rozdíl mezi změnou stavu na účtu 612 a tržbou na účtu tř. 9 je zisk nebo i ztráta, ke které dojde, když jsou skutečné náklady vyšší než domluvená vnitropodniková prodejní cena.
- na středisku B dojde k naskladnění, tzn. zvýšení zásob polotovarů a změny stavu. Vnitropodniková fakturace se zde projeví jako náklad na účtu tř. 8 a vnitropodnikový závazek na účtu tř. 7.

Posledním případem, který se v podniku vyskytuje, je **přeúčtování tepla střediskem kotelna ostatním divizím**. V podniku je stanovena cena za 1 GJ a každý měsíc dochází k přeúčtování podle změřené spotřeby.

Účetně na střediscích dojde k těmto operacím:

- středisko kotelna má tržbu na účtu tř. 9 a vnitropodnikovou pohledávku na účtu tř. 7. Nese také všechny prvotní náklady (za plyn, mazut) na účtech tř. 5.
- divize účtují náklad na účet tř. 8 a vnitropodnikový závazek na účet tř. 7.

10. KALKULAČNÍ SYSTÉM

V podniku se využívá přírážková metoda kalkulace. Nepřímé (režijní) náklady jsou rozpočítávány přírážkou k přímým nákladům, a to především k přímému materiálu a k přímým mzdám. Režie se stanovuje na odvedenou hodinu. Její stanovení vychází z plánů hodin na další rok. Vše je centrálně řízeno z holdingu, tzn. mateřské společnosti.

Předmětem kalkulace je kalkulační množství. Kalkulace se sestavují vždy na výrobní dávku.

Kalkulační systém zahrnuje kalkulaci předběžnou a výslednou.

10.1. Předběžná kalkulace

Při sestavování předběžné kalkulace se v podniku vychází z:

- **materiálu**
- **přímých mezd**
- **režie**

Materiál

Technolog určí materiál, který je potřebný pro zadanou zakázku. Určí i vlastnosti, které musí materiál mít (např. požadovaná tvrdost). Na základě toho sestaví kusovník na jeden kus. Kusovníkem rozumíme soupis všech materiálů, včetně obalů. Ten se pak předá zásobovači, který zajistí potřebný materiál a do kusovníku doplní předběžné ceny. Prodejce zároveň dodá údaje o vyráběném množství a prodejní ceně. Tato cena se rovněž zadá k nově založené vyráběné položce.

Přímé mzdy

Předpokládané mzdy vychází z technologického postupu. Je to soupis všech operací, které se musí udělat. Obsahuje také vstupní a výstupní kontroly a čas seřizování strojů. Úkolem technologa je určit stroj, na kterém se budou jednotlivé operace provádět a také třídu, jaká je předepsaná pro tuto operaci. Jiná bude například pro soustružení, vrtání, odjehlování apod. Operace, které nelze provést se

společnosti MOTOR JIKOV Strojírenská a. s., se musí posílat do jiné firmy na kooperaci. Jedná se například o barvení. Tuto firmu zajišťuje zásobovač a cena kooperace je součástí předběžné kalkulace.

Režie

Na odvedenou hodinu je stanovena pevná částka režie. Vždy na začátku roku dochází k výpočtu této režie následujícím způsobem. Od celkových plánovaných nákladů třídy 5 se odečtou vybrané náklady, např. 521, 524, 501, 503. Jedná se o náklady, které jsou již započteny do přímých mezd, materiálu a kooperace. Dále jsou vyjmuty určité náklady z účtu 518, např. náklady na provize za zprostředkování obchodu, služby poskytnuté mateřskou společností apod. Tyto náklady se vztahují spíše ke správní režii. Takto vypočtené náklady se vydělí plánem výroby v normohodinách jednotlivých divizí. Získaná částka se zadá do systému a poté se automaticky na každou skutečně odvedenou hodinu zaúčtuje jako zvýšení změny stavu nedokončené výroby.

10.2. Hodnocení předběžné a výsledné kalkulace

Po dokončení předběžné kalkulace dochází k porovnání domluvené prodejní ceny s kalkulovanou výrobní cenou. Kalkulovaná cena by měla dosahovat maximálně 80 % z ceny prodejní. Pokud by byla vyšší, výrobek by se po započtení správní a odbytové režie stal neziskovým.

Když je vše v pořádku založí se výrobní příkaz pro danou položku a zadané množství. Do výrobního příkazu se odvádí skutečné náklady materiálu, kooperace a mezd. Materiál se vydává ze skladu za průměrné ceny. Mzdy se odvádí podle skutečné třídy pracovníka, který práci odvádí. Práci může udělat za kratší, ale i delší dobu, než je v postupu. Pokud se doba liší do 10 % od plánované doby, systém pracovníkovi povolí tyto minuty odvést. Pokud by ale chtěl odvést více, systém mu tyto minuty nepovolí odvést automaticky. Toto už je na uvážení technologa, zda na příslušnou operaci zvýší čas. Po ukončení všech výrobních operací se výrobní příkaz uzavře.

Na pravidelných poradách vedení podniku dochází k následnému hodnocení předběžné a výsledné kalkulace. Na výrobních poradách se řeší větší odchylky od

předběžné kalkulace týkající se jak materiálu, tak naběhlých mezd. Režie se automaticky doúčtuje s každou odvedenou minutou, takže když se navýší skutečně odvedené minuty oproti předběžné kalkulaci, navýší se i režie a zvyšuje se tak cena výrobku. Samotným řešením odchylek se pak zabývá manažer výroby.

10.3. Členění nákladů

Náklady jsou v podniku členěny účelově. Jsou také sledovány náklady variabilní a fixní. K jejich rozlišování dochází při účtování pomocí analytické evidence. V účtové osnově (viz Příloha č. 3 – účtová osnova sk. 50) jsou náklady podrobně rozděleny podle účelu, na přímé a režijní a také právě na fixní a variabilní.

11. ROZPOČTY

V podniku dochází k sestavování plánů a výhledů. Rozdíl mezi nimi je v délce časového období, kterého se týkají.

11.1. Plány

Plány se sestavují vždy v posledním čtvrtletí aktuálního roku. Sestavují se na čtyři roky dopředu. Pro následující rok jsou vytvářeny plány na každý měsíc. Další tři roky se plánují jen na roční období a jsou podrobně rozebrány až v dalších obdobích.

Pro každou divizi jsou sestavovány vlastní plány.

Struktura plánů je přesně daná. Výnosové a nákladové účty nebo skupiny účtů jsou v plánech rozděleny podle divizí, vzniká tak úplná vnitropodniková výsledovka za každou divizi zvlášť. Tržby a přímé náklady jsou v plánech zachyceny po vybraných výrobních oborech. Plány dále obsahují vybrané účty rozvahy, a to především majetek, zásoby, pohledávky, závazky a případně také úvěry.

Vytvořené plány jsou schvalovány vždy do konce roku. Jejich obsah už se nemění.

11.2. Výhledy

Výhledy mají stejnou strukturu jako plány, ale jejich časové období je kratší. Vyhotovují se vždy na konci aktuálního měsíce a to na následující tři měsíce s upřesněním do konce roku.

11.3. Hodnocení rozpočtů

Všechny plány a výhledy se následně agregují na úroveň jednotlivých společností a celé skupiny podniků MOTOR JIKOV GROUP. Ke sledování a vyhodnocení slouží manažerský systém „COGNOS“.

K hodnocení plánů dochází na poradách divize a při tzv. kontrolních dnech.

Porady divize se konají jednou až dvakrát do měsíce a účastní se jí jen vedení divizí.

Kontrolními dny se nazývají porady, které se konají jednou za měsíc. Účastní se jich nejen vedení divize, ale také vybraní odborní ředitelé skupiny MOTOR JIKOV GROUP. Jedná se především o ředitele z oblastí nákupu, prodeje, marketingu, ekonomiky, controllingu, jakosti a personalistiky.

Hodnotí se především uplynulý měsíc a také celé období od počátku roku. Dochází obvykle k porovnávání se srovnatelným obdobím minulého roku. K častému hodnocení dochází také u výhledů na tři měsíce a také výhledů do konce roku.

Zjištěné odchylky od skutečnosti se uvádí jak v absolutní výši, tak v procentuálním vyjádření.

Následně dochází k výpočtu vybraných poměrových ukazatelů a jejich porovnání s výší těchto ukazatelů z minulého období. Zjišťuje se také výše tržeb na zaměstnance, výkony na zaměstnance, produktivita, % přímých nákladů z celkových nákladů, pohledávky a závazky ve lhůtě po splatnosti, EBIT (Earnings before Interest and Taxes = zisk před odečtením úroků a daní) a další.

Dále jsou hodnoceny prodejní a nákupní plány, plány výroby a také výhledy.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo analyzovat systém vnitropodnikového účetnictví v konkrétní organizaci, zjistit rozdíly od obecného pojetí a popřípadě navrhnout realizaci změn.

Jak jsem v úvodu uvedla, nevěnovala jsem se čistě vnitropodnikovému účetnictví, ale spíše manažerskému účetnictví, které je všeobecnějšího charakteru. Protože toto téma je velmi obsáhlé, nebylo v mých silách ho celé dopodrobna vyčerpat. Proto jsem se snažila všech hlavních témat alespoň okrajově dotknout. Okruhy, které jsem považovala za důležitější nebo jsem poté podrobněji popisovala v praktické části, jsem se pokusila rozebrat trochu podrobněji.

První návštěvy ve společnosti MOTOR JIKOV Strojírenská a. s. ve mně budily dojem, že jejich manažerské účetnictví je dosti zmatené a velmi nepřehledné. Postupným prozkoumáváním a kladením dalších a dalších otázek, jsem pomalu přicházela na systém, kterým je manažerské účetnictví vedeno a dále využíváno vedoucími pracovníky a manažery.

Všem pracovníkům v podniku, ale především managementu firmy, velmi pomáhá systém COGNOS, který je ve společnosti používán. Vidím v něm velké plus. Tento program poskytuje mnoho důležitých a především přehledných informací jak z finančního účetnictví, tak právě i z účetnictví manažerského.

Jako negativum bych označila právě složitost vedení manažerského účetnictví. „Nezasvěcený“ člověk se v něm jen velmi těžko vyzná, natož vyvodí nějaké závěry pro řízení podniku. Tento problém se ale samozřejmě týká pouze externích pozorovatelů nebo nově příchozích pracovníků. Ti ale projdou mnoha školeními, aby daný systém pochopili a naučili se ho využívat.

Celkově si dovoluji říci, že společnost MOTOR JIKOV Strojírenská a. s., se manažerskému účetnictví věnuje a využívá ho pro řízení a rozhodování. Chtěla bych vyzvednout práci paní účetní Princové, která svému oboru velmi rozumí a také pana Houšky, který spravuje program COGNOS, který je při řízení firmy tolik nápomocný.

POUŽITÁ LITERATURA

- 1) Král, B. : Manažerské účetnictví. Praha: Management Press, 2006
- 2) Fíbrová, J.: Nákladové účetnictví (Manažerské účetnictví 1). Praha: Vysoká škola ekonomická, 2004
- 3) Stejskalová, I.: Manažerské účetnictví. Praha: Oeconomica, 2005
- 4) Stejskalová, I. a kol.: Využití účetnictví v řízení neziskových organizací (se zvláštním zřetelem na tvorbu a využití rozpočtu v řízení). Praha: ASPI, a. s., 2006
- 5) PORADCE 13: Vnitropodnikové účetnictví. Poradce s. r. o., 2002, ISSN: 1211-2437
- 6) Český účetní standard pro podnikatele č. 001
- 7) Oficiální stránky společnosti MOTOR JIKOV Strojírenská a. s.; získáno v prosinci 2006:
<http://www.mjs.cz/index.htm>
<http://www.mjs.cz/spolecnost.htm>

PŘÍLOHY

ORGANIZAČNÍ SCHÉMA	38
ÚČTOVÁ OSNOVA TŘÍDY 8 A 9	41
ÚČTOVÁ OSNOVA SKUPINY 50	42
KALKULACE	43

Organizační schéma

SPOL-NAME	DIVIZE-NAME	ODELENI-NAME	STREDISKO-NAME	
4-MJS	22-divize MECHANIZACE	200-MOTORY	20091-M-vedení	
			20111-M-výroba	
			20150-M-jakost	
			20201-M-technologie	
			20703-M-servis	
			20751-M-nákup sklady	
			20771-M-sklad HV	
		210-NOVÉ HRADY	21091-divize auto(DA)-řízení divize 2	
			21092-DA-řízení výroby	
			21111-DANH-výroba	
			21150-DANH-techn. kontrola	
			21151-DANH-sklady	
			21193-DA-Nové Hradý(NH)řízení střediska	
			21293-DA Kladky(JH) , TEMIC(SOB)	
		21401-DA-technický úsek		
		220-MZM	22091-divize MZM-řízení divize	
			22111-DMZM-výroba	
			22120-DMZM-lakovna	
			22150-DMZM-techn. kontrola	
			22193-DMZM-řízení výroby	
			22201-DMZM-technologie	
			22702-DMZM-prodejna	
			22703-DMZM-servis	
			22751-DMZM-nákup sklady	
			22771-DMZM-sklad HV	
			22794-DMZM-nákup	
			22796-DMZM-prodej	
			230-TENANT	23091-středisko tennant(T)
		23111-T-výroba tennant		
		23752-T-sklady		
		23771-T-sklad HV		
		23794-T-nákup		
		23796-T-prodej		
		23797-T-expedice		
		32-divize vzduchová soust.	240-KALÍRNA 320-VZDUCHOVÁ SOUSTAVA	24111-K-kalína
				32091-divize vzduchová soustava(VS)
				32751-VS-sklady
				32771-VS-sklad HV
				32794-VS-nákup
				32796-VS-prodej
				32797-VS-expedice
				33111-VS-výroba
33139-VS-montáž				
33193-VS-řízení výroby				
33-divize PRŮMYSLOVÉ VÝROBKY	330-PRŮMYSLOVÉ VÝROBKY			33050-PV-technická kontrola
				33091-PV-řízení divize
				33092-PV-středisko řízení výroby
				33211-PV-výroba
				33239-PV-montáž
		33293-PV-řízení výroby		
		33401-PV-technický úsek		
		33407-PV-výdejna nářadí		
		33466-PV-strojní údržba		
		33467-PV-elektroúdržba		
		33751-PV-sklady		
		33771-PV-sklad HV		
		33794-PV- nákup		
33796-PV-prodej				
33797-PV-expedice				

41-divize auto	400-ELEKTROLUX	40111-EL-Výroba
		40150-EL-Technická kontrola
		40751-EL-Sklady
		40794-EL-Nákup
		40797-EL-Expedice
	410-AUTO SOB	41091-divize auto(DAU)řízení divize
		41092-AU-řízení výroby
		41111-AU-výroby
		41121-AU-praní a konzervace
		41150-AU- technická kontrola
		41401-AU- technologie
42-divize zakázky	440-GOLF	41407-AU-výdejna nářadí, sklad
		41751-AU-sklady
		41771-AU-sklad HV
		41794-AU-nákup
		41796-AU-prodej
		41797-AU-expedice
		44091-GOLF-Pedály
		44111-GOLF-výroba
		44150-GOLF-technická kontrola
		44401-GOLF-technologie
	44407-GOLF-sklady	
	44751-GOLF-sklady	
	44794-GOLF-nákup	
	44796-GOLF-prodej	
	44797-GOLF-expedice	
	44999-GOLF-odpisované nářadí	
	420-zakázková výroba	42050-Z-technická kontrola
		42091-divize zakázky(Z)-řízení divize
		42211-Z-výroba rotačních dílců
42212-Z-frézování		
42213-Z-obráběcí centra		
42292-Z-řízení výroby		
42401-Z-tech.příprava výroby		
42407-Z-výdejna a sklad		
42606-Z-údržba		
42751-Z-sklady		
42771-Z-sklad HV		
42794-Z-nákup		
42796-Z-prodej		
42797-Z-expedice		
421-galvanizovna	42111-Z-galvanizovna	
422-PALL	42214-Z-výroba PALL	
48-Správa	280-správa ČB	25098-MJ-úsek ÚSRJ
		26098-MJ-investiční úsek
		27098-MJ-obchodní úsek
		28098-MJ-správa

		28198-MJ-finance,účetnictví,IT
		28999-MJ-finančně-zúčtovací středisko
	380-správa JH	35098-JH -úsek ÚSRJ
		36098-JH-investiční úsek
		37098-JH - obchodní úsek
		38098-JH -správa
		38198-JH-finance,účetnictví,IT
		38999-JH-finančně-zúčtovací středisko
	480-správa SOB	43091-divize tennant (T)
		45005-SOB-úsek ÚSRJ-metrologie
		45098-SOB-úsek ÚSRJ
		46098-SOB-investiční úsek
		47001-SOB-ČEBEL
		47098-SOB-obchodní úsek
		48098-SOB-správa
		48198-SOB-finance, účetnictví, IT
		48999-SOB-finančně-zúčtovací středisko
49-Služby	290-SLUŽBY ČB	29089-MJ-personální úsek-řízení
		29289-MJ-slужby
		29389-MJ-závodní jídelna
		29789-MJ-ubytovna
		29999-MJ-pomocné středisko-převody
	390-SLUŽBY JH	39098-JH-personální úsek-řízení úseku
		39298-JH-slужby
		39540-JH-energetika
		39999-JH-pomocne stredisko-prevody
	490-SLUŽBY SOB	49098-SOB-personální úsek-řízení úseku
		49298-SOB-slужby
		49310-SOB-šrotové hospodářství
		49540-SOB-energetika
		49545-SOB-energetika-dodávka tepla
		49999-SOB-pomocne stredisko-prevody

Účtová osnova třídy 8 a 9

Accountnumber	Accountname	Typ účtu
800000	VNITROPODNIKOVÉ NÁKLADY	0
802000	Vnitro - spotřeba energie	0
802211	Vnitro - spotřeba tepelné energie	0
802999	Součet 802	0
803000	Vnitro - spotřeba ost. neskladovatelných dodávek	0
803111	Vnitro - kooperace	0
803999	Součet 803	0
809999	Součet za skupinu 80	0
810000	VNITRO - SLUŽBY	0
812904	Vnitro - osobní doprava	0
818904	Vnitro - služby	0
819999	Součet za skupinu 81	0
830904	Náklady z předání na realizaci	0
899999	Součet za třídu 8	0
900000	VNITROPODNIKOVÉ VÝNOSY	0
902000	Vnitro - služby	0
902100	Vnitro - výnosy z předání materiálu	0
902200	Vnitro - výnosy z předání tepla	0
902300	Vnitro - výnosy kooperace	0
902400	Vnitro - výnosy cestovné	0
902900	Vnitro - služby	0
902999	Součet za účet 902	0
911900	Změna stavu NV - korekce	0
912900	Změna stavu polotovarů-korekce	0
912910	Změna stavu polotovarů-zohlednění HV	0
913900	Změna stavu výrobků - korekce	0
930900	Výnosy z předání na realizaci	0
989999	Součet za vnitropodnikové výnosy	0
990000	POMOCNÉ ÚČTY	0
999000	Pomocné účty	0
999343	Vrácení DPH	0
999971	Pomocný účet pro výpočet DPH	0
999985	Převod položek Tennant	0
999986	Převod skladových položek	0
999987	Převod obrátů HK	0
999988	Převod otevřených položek odběratelů	0
999989	Převod otevřených položek dodavatelů	0
999990	Chybový účet	0
999999	Součet za třídu 9	0

Účtová osnova skupiny 50

Accountnumber	Accountname	Typ účtu
500000	Účtová třída 5 - NÁKLADY	0
500001	SPOTŘEBOVANÉ NÁKUPY	0
501000	Spotřeba materiálu	0
501101	Spotřeba jednicového materiálu (kovový)	0
501111	Ostatní přímý materiál	0
501120	Spotřeba režijního materiálu	0
501121	Spotřeba materiálu - nekovový materiál,FS	0
501131	Spotřeba materiálu - mat. pro pece, subdod.,	0
501191	Spotřeba materiálu - reklamace,servis	0
501214	Spotřeba náradí	0
501224	Spotřeba náradí - drátová řezačka,broky	0
501234	Spotřeba náradí - TK plátky,frézy	0
501244	Spotřeba náradí - brusivo,brus.kotouče	0
501431	Spotřeba obalů	0
501511	Spotřeba paliv, maziv,oleje	0
501514	Spotřeba PHM, CCS	0
501624	Spotřeba použ.odp.	0
501634	Spotřeba ochranných pomůcek	0
501644	Spotřeba čistících a mycích prostředků	0
501654	Spotřební materiál pro výpoč. techniku	0
501664	Spotřeba kancelářských potřeb	0
501674	Spotřeba tiskovin a tiskopisů	0
501714	Spotřeba materiálu na opravy	0
501724	Spotřeba materiálu na opravy strojů	0
501854	Spotřeba drobného dlouhodobého majetku	0
501864	Spotřeba DDM - mobilní telefony	0
501904	Spotřeba ostatního režijního materiálu	0
501914	RM-ENERGO	0
501924	RM-doprava,údržba	0
501934	zakázky	0
501990	Součet za účet 501 - daňové náklady	0
501994	Spotřeba materiálu nedaňová	0
501995	Součet režijního materiálu	0
501999	Součet za účet 501	0
502000	Spotřeba energie	0
502111	Spotřeba elektrické energie - přím.,var.	0
502114	Spotřeba elektrické energie - rež.,fix.	0
502211	Spotřeba tepla - přím.,var.	0
502214	Spotřeba tepla - rež.,fix.	0
502311	Spotřeba plynu - přím.,var.	0
502314	Spotřeba plynu - rež.,fix.	0
502414	Spotřeba vody - technologická	0
502421	Spotřeba vzduchu	0
502904	Spotřeba energie	0
502999	Součet za účet 502	0
503000	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	0
503111	Kooperace externí	0
503901	Kooperace ostatní	0
503999	Součet za účet 503	0
504901	Prodané zboží	0
509999	Součet za skupinu 50	0

Kalkulace

MOTOR JIKOV Strojirenská a.s.		Datum 21/06/2007 08:18 Strana 1							
PLÁN A SKUTEČNÉ NÁKLADY									
Číslo .....: 169692	Výrobek (iss. ZD)	Výrobena .....: 18/07/2005	Dodávka .....: 26/08/2005						
Výrobka .....: 169692	head machined (iss. ZD)	Hr. plán start .....: 22/11/2005	Det. plán start .....: 22/11/2005						
Č. položky .....: 71213-03321	head machined (iss. A3)	Hr. plán konec .....: 22/11/2005	Det. plán konec .....: 22/11/2005						
Množství .....: 389,00	Zařídjeno .....: 389,00	22/11/2005	389,00						
PLÁN NÁKLADŮ									
Č. ope	Č. položky	Název	Pořice	Sériové č.	Výr. jedn.	Spotřeba	Odhad nákl.	Extra %	Odhad prod
0	71210-03302	head casting (iss BB)			kus	389,00	21.563,68	-100,00	
10	K71213-03321010	tryskat			kus	389,00	544,60	-100,00	
50	K71213-03321050	P647 - tvrdá amodizace			kus	389,00	17.271,90	-100,00	
							39.479,88	-100,00	
SKUTEČNÉ NÁKLADY									
Č. ope	Operace	Skup. Zdroj	Obsl/Nh	Připr/Nh	Mzdy	Režie	Celkem	Extra %	Odhad prod
10		KOOPER							
15		Z20101-09860	64,84	3,00	7.020,51	32.359,66	39.380,19	3,04	40.577,49
20		T-359910	20,30	3,00	2.982,40	11.114,10	14.096,50	-4,73	13.429,46
25		T-359930	6,49		623,04	3.095,73	3.718,77	-1,82	3.650,93
30		T-094210	18,49		1.967,40	9.587,70	11.555,10	2,04	11.790,79
40		T-057780	1,30		124,80	620,10	744,90	-0,06	744,48
45		S60202-06326							
50		KOOPER							
52		Z20101-09860	9,75		1.111,50	4.650,75	5.762,25	-0,61	5.727,11
54		S60202-09670	9,75		1.111,50	4.650,75	5.762,25	2,31	5.895,39
55		T-057780	16,08		1.543,88	7.670,16	9.213,84	-1,46	9.078,91
60		T-067780	1,30		124,80	620,10	744,90	-0,06	744,48
70		S60202-06326	149,91	6,00	16.609,63	74.369,07	90.978,70	0,73	91.639,04
							133.308,77	-31,26	91.639,04
							342,69		235,58
							Každy .....: KR		-41.667,73
							KP		-45,47